

[Thestrup.]

stræbe efter ensartethed. Juridisk udvalg satte sagen til debat på sessionen i København i februar 1971.

Her fremkom der udtalelser fra den svenske statsråd Lidbom, der gik ind for følgende synspunkt: vel var nordisk lovgivningssamarbejde af stor og bestående værdi, men den traditionelle form med ligelydende love var mindre god at anvende i vor tid. Nu, mente han, anvendte vi i alle de nordiske lande lovgivningsmagten som politisk instrument, og dette begrænsede muligheden for en fuldstændig harmonisering. Lidbom tilføjede, at hvis de andre nordiske lande ikke kunne følge de svenske direktiver fra ægteskabsbetænkningen, var det beklageligt, men det ændrede ikke den svenske holdning.

Dette synspunkt mødte stærk modstand bl.a. hos juridisk udvalgs daværende formand, K. Axel Nielsen, der spurgte Lidbom, om dette var indbydelse til samarbejde, og sluttede med at sige: vi har i Danmark et gammelt mundheld, der siger: vil I med, så hæng på, sagde manden, han spiste ærter og vendte bunden i vejret på skeen. Det minder, sagde K. Axel Nielsen, lidt om den situation, vi er i.

Spørgsmålet kom igen til debat på Nordisk Råds 21. session i Oslo i februar i år, og under generaldebatten fastholdt og uddybede statsråd Lidbom sit synspunkt. Han fik en vis, men ret begrænset støtte i udtalelser af statsminister Anker Jørgensen og noget mere støtte i udtalelser af statsminister Palme. Statsminister Palme udtalte, at det nordiske samarbejde aldrig måtte blive en konservativ „restpost“, og at det ikke måtte opleves som en hindring for at gå frem ad reformernes vej i den takt, som hver og én ønsker.

Jeg skal ikke gå nærmere ind på den langvarige debat om problemet, der fandt sted såvel under generaldebatten som under behandlingen af juridisk udvalgs indstilling vedrørende forslaget om at opfordre regeringen til at stræbe efter enhed. Da Sverige stod umiddelbart over for vedtagelse af sit forslag vedrørende indgåelse og opløsning af ægteskab og ikke ville afvente forhandlingen med de andre nordiske lande, vedtoges enstemmigt en rekommandation til regering-

gerne om at sørge for i alt fald, at reglerne om formueforholdene inden for ægteskabet gjordes så ensartede som muligt.

Det er ikke alene det, at vi ikke nåede frem til en ensartet lovgivning; det er også, som det er sagt et par gange her, det, at man overhovedet ikke ville tage en debat om spørgsmålet, som jeg — jeg synes med nogen ret — bebrejder Sverige, først og fremmest statsråd Lidbom.

Denne sag rejser to spørgsmål. Der fandt ved behandlingen i plenum af juridisk udvalgs indstilling en vis deling efter partilinjer sted; det blev fra nogle sider beklaget og fra andre sider hilst med glæde. Efter min opfattelse skal vi ikke være imod, at der i Nordisk Råd vedrørende visse spørgsmål finder en deling efter partilinjer sted. Partidelingen i de nordiske lande er næsten efter samme linjer i landene; vi har i forvejen samarbejde mellem broderpartierne, og en deling efter partier møder vi i næsten alle internationale sammenslutninger.

Jeg slutter mig derfor til det synspunkt, der i dag er hævdet her af hr. Stetter, med hensyn til at se noget for Nordisk Råd inspirerende i, at vi i en række tilfælde deler os efter partilinjer. Navnlig, hvor valget står mellem nationale linjer og partilinjer, holder jeg på partilinjerne, for jeg tror, som det tidligere er sagt, at man ligesom kan se en anden fase, en ny fase, i det nordiske samarbejde, i det øjeblik det bliver partilinjer, vi deler os efter. Det er jo ikke nær alle sager, der vil foranledige en partideling, men hvor det er naturligt, skal vi ikke modarbejde det.

Det andet spørgsmål er forståelsen af Helsingforsaftalen, navnlig dens § 4, der lyder: de kontraherende parter skal fortsætte lovgivningssamarbejdet med henblik på at opnå den størst mulige overensstemmelse på privatrettens område.

Det kan måske hævdes, at Sverige havde vished for, at der i alt fald med Norge ikke kunne opnås overensstemmelse i reglerne om ægteskabs indgåelse og opløsning. Men jeg kan ikke se, hvordan statsråd Lidboms udtalelser kan forenes med Helsingforsaftalen.

De to statsministres udtalelser, statsminister Anker Jørgensens udtalelse og statsminister Palmes udtalelse, er jo mere afdæm-